

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617200308
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8617200308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne M. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v N., na ul. E. č. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Matúšom Motykom, advokátom, so sídlom v N., na Námestí SNP č. 7, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Kubániho č. 16, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 491,12 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 24.09.2018 č.k. 8C 4/2017 - 43 taktó

rozhodol:

Potvrďzuje rozsudok.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 491,12 eura. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 11.01.2016 č.k. 8C 107/2015 - 39 bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 25,55 eura zastavené a v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá. Touto žalobou sa terajší žalovaný domáhal zaplatenia sumy 791,63 eura s prísl. Dôvodom zamietnutia žaloby bola absencia zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. spôsobujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

3. Žalobkyňou požadované finančné zadost'učinenie vo výške 491,12 eura sa považovalo za primerané s poukazom na to, že vo veci 8C 107/2015 Okresného súdu Svidník žalovanej objektívne hrozilo zaplatenie sumy 982,25 eura, predstavujúcej istinu a trovy konania. Je bez právneho významu, že žalobkyňa nepodala žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia bezprostredne po právoplatnom skončení konania vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 8C 107/2015. Námietka žalovaného je v tomto smere irelevantná, rovnako ako aj skutočnosť, že žalobkyni nevznikla žiadna majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda zakladajúca dôvodnosť nároku na finančné zadost'učinenie. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia privodiť ujmu spotrebiteľovi tak, ako to bolo v znení zákona účinného do 09.06.2013. Pre priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v prejednávanej spore preukázané bolo. Vo veci 8C/107/2015 Okresného súdu Svidník si žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla zamietnutie žaloby, čo samo o sebe postačuje na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia. Ak by mala platiť

argumentácia žalovaného, že v súdnom konaní sa poskytuje spotrebiteľovi súdna ochrana ex offio, a preto nie je naplnená požiadavka uvedená v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, znamenalo by to úplnú negáciu platného a účinného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Ani prijatím nového civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ktorý počíta s ex offio ochranou spotrebiteľa v súdnom konaní nedošlo v tomto smere k zmene ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa a spotrebiteľa môžu naďalej žiadať od dodávateľov zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia, ak úspešne uplatnia porušenie svojich práv bez ohľadu na svoju procesnú pozíciu v súdnom konaní.

4. Priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť primeraná, aby naplnila satisfakčnú, výchovnú a odstrašujúcu funkciu tohto právneho inštitútu. V konkrétnom prípade sa môže výška primeraného finančného zadosťučinenia rovnať aj majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila. V tomto konaní však žalobkyňa požadovala polovicu zo sumy, ktorej zaplataenie jej reálne hrozilo v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 8C/107/2015.

5. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd prvej inštancie preto žalobe žalobkyne vyhovel.

6. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že základnou podmienkou pre uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie je, aby spotrebiteľ si uplatnil právo na ochranu v konaní pred súdom. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2017 Z.z. teda vyplýva, že spotrebiteľ musí úspešne uplatniť porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ teda musí byť v postavení žalobcu, čo opakovane konštatovala súdna prax. V konaní vedenom pod sp. zn. 8C 107/2015 žalobkyňa vystupovala v postavení žalovanej strany. Nie je preto možné hovoriť o splnení podmienky, ktorá je formulovaná v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Okrem toho, priznaná výška finančného zadosťučinenia je neprimeraná a nepreskúmateľná. Aj keď výška primeraného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu, táto úvaha nemôže byť ani svojvoľná, ani nepreskúmateľná. Naopak, musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Subjektívne konštatovanie súdu, čo považuje za primerané, je v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, pretože súd je povinný uviesť konkrétne skutkové a právne závery, o ktoré opiera svoje rozhodnutie.

8. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

10. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

11. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi

na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

13. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

14. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

15. V konaní vedenom pod sp. zn. 8C 107/2015 na Okresnom súde Svidník z nároku uplatneného žalovaným vo výške 791,63 eura s prísl., tejto strane sporu nebola priznaná žiadna čiastka, keď konanie o zaplatenie sumy 25,55 eura bolo v dôsledku späťvzatia žaloby zastavené a žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. Žalovaným poskytnutý úver bol podľa odôvodnenia rozhodnutia vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov, vzhľadom na to, že zmluva o úvere neobsahovala obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a navyše zmluva o úvere v časti týkajúcej sa úrokov bola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi a teda dojednanie o úrokoch bolo vyhodnotené ako absolútne neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

16. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní v rámci svojej obrany proti uplatnenému nároku úspešne uplatnila porušenie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa zo strany žalovaného, ak tento bez akéhokoľvek právneho dôvodu si uplatňoval voči žalobkyni i plnenia, na ktoré mu žiaden nárok nevznikol.

17. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa v konaní vedenom vo veci 8C 107/2015 Okresného súdu Svidník snažil na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

18. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 491,12 eura, tak ako to správne určil súd prvej inštancie. Táto čiastka je podstatne nižšia než

žalovaným požadovaná suma 791,63 eura vo veci 8C 107/2015 Okresného súdu Svidník, o ktorú sa chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť na úkor žalobkyne.

19. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. Zároveň v odvolacom konaní úspešnej žalobkyne priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ustanovení § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

21. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).